

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే

॥ త్రింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ త్రింశః సర్గః ॥

శ్రీరామేణ పరుషముక్తస్య ఖరస్య తం ప్రతి పరుషోక్తిస్తదుపరి ఖరేణ శాలేన
ప్రహారశ్చ తం శాలం చిత్త్వా శ్రీరామేణ ఖరస్య వధో దేవైర్మునిభిశ్చ శ్రీరామస్య
స్తవనం

భిత్త్వా తు తాం గదాం బాణై రాఘవో ధర్మవత్సలః |
స్మయమాన ఇదం వాక్యం సంరబ్ధమిదమబ్రవీత్ || 3.30.1 ||

ఏతత్ తే బలసర్వస్వం దర్శితం రాక్షసాధమ |
శక్తిహీనతరో మత్తో వృథా త్వముపగర్హసి || 3.30.2 ||

ఏషా బాణవినిర్భిన్నా గదా భూమితలం గతా |
అభిధానప్రగల్భస్య తవ ప్రత్యయఘాతినీ || 3.30.3 ||

యత్ త్వయోక్తం వినష్టానామిదమశ్రుప్రమార్జనం |
రాక్షసానాం కరోమీతి మిథ్యా తదపి తే వచః || 3.30.4 ||

నీచస్య క్షుద్రశీలస్య మిథ్యావృత్తస్య రక్షసః |
ప్రాణానపహరిష్యామి గరుత్మానమృతం యథా || 3.30.5 ||

అద్య తే భిన్నకంఠస్య ఫేనబుద్బుదభూషితం |
విదారితస్య మద్బాణైర్మహీ పాస్యతి శోణితం || 3.30.6 ||

పాంసురూషితసర్వాంగః స్రస్తన్యస్తభుజద్వయః |
స్వప్స్యసే గాం సమాశ్లిష్య దుర్లభాం ప్రమదామివ || 3.30.7 ||

ప్రవృద్ధనిద్రే శయితే త్వయి రాక్షసపాంసనే |
భవిష్యంతి శరణ్యానాం శరణ్యా దండకా ఇమే || 3.30.8 ||

జనస్థానే హతస్థానే తవ రాక్షస మచ్ఛరైః |
నిర్భయా విచరిష్యంతి సర్వతో మునయో వనే || 3.30.9 ||

అద్య విప్రసరిష్యంతి రాక్షసో హతబాంధవాః |
బాష్పార్ద్రవదనా దీనా భయాదన్యభయావహాః || 3.30.10 ||

అద్య శోకరసజ్ఞాస్తా భవిష్యంతి నిరర్థికాః |
అనురూపకులాః పత్నో యాసాం త్వం పతిరీదృశః || 3.30.11 ||

న్యశంసశీల క్షుద్రాత్మన్ నిత్యం బ్రాహ్మణకంటక |
త్వత్కృతే శంకితైరగ్నో మునిభిః పాత్యతే హవిః || 3.30.12 ||

తమేవమభిసంరబ్ధం బ్రువాణం రాఘవం వనే |
ఖరో నిర్భర్షయామాస రోషాత్ ఖరతరస్వరః || 3.30.13 ||

దృఢం ఖల్వవలిప్తోఽసి భయేష్వపి చ నిర్భయః |
వాచ్యావాచ్యం తతో హి త్వం మృత్యోర్వశ్యో న బుధ్యసే || 3.30.14 ||

కాలపాశపరిక్షిప్తా భవంతి పురుషా హి యే |
కార్యాకార్యం న జానంతి తే నిరస్తషడింద్రియాః || 3.30.15 ||

ఏవముక్త్యా తతో రామం సంరుద్య భృకుటిం తతః |
స దదర్శ మహాసాలమవిదూరే నిశాచరః || 3.30.16 ||

రణే ప్రహరణస్యార్థే సర్వతో హ్యవలోకయన్ |
స తముత్పాటయామాస సందష్టదశనచ్ఛదం || 3.30.17 ||

తం సముత్క్లిప్య బాహుభ్యాం వినర్దిత్వా మహాబలః |
రామముద్దిశ్య చిక్షేప హతస్త్వమితి చాబ్రవీత్ || 3.30.18 ||

తమాపతంతం బాణౌఘైశ్చిత్త్వా రామః ప్రతాపవాన్ |
రోషమాహారయత్ తీవ్రం నిహంతుం సమరే ఖరం || 3.30.19 ||

జాతస్వేదస్తతో రామో రోషరక్తాంతలోచనః |
నిర్భిభేద సహస్రేణ బాణానాం సమరే ఖరం || 3.30.20 ||

తస్య బాణాంతరాద్ రక్తం బహు సుస్రావ ఫేనిలం |
గిరేః ప్రస్తవణస్యేవ ధారాణాం చ పరిస్తవః || 3.30.21 ||

వికలః స కృతో బాణైః ఖరో రామేణ సంయుగే |
మత్తో రుధిరగంధేన తమేవాభ్యద్రవద్ ద్రుతం || 3.30.22 ||

తమాపతంతం సంక్రుద్ధం కృతాస్త్రో రుధిరాప్లుతం |
అపాసర్పద్ ద్విత్రిపదం కించిత్త్వరితవిక్రమః || 3.30.23 ||

తతః పావకసంకాశం వధాయ సమరే శరం |
ఖరస్య రామో జగ్రాహ బ్రహ్మాదండమివాపరం || 3.30.24 ||

స తద్ దత్తం మఘవతా సురరాజేన ధీమతా |
సందధే చ స ధర్మాత్మా ముమోచ చ ఖరం ప్రతి || 3.30.25 ||

స విముక్తో మహాబాణో నిర్ఘాతసమనిఃస్వనః |
రామేణ ధనురాయమ్య ఖరస్యోరసి చాపతత్ || 3.30.26 ||

స పపాత ఖరో భూమౌ దహ్యమానః శరాగ్నినా |
రుద్రేణేవ వినిర్దగ్ధః శ్వేతారణ్యే యథాంధకః || 3.30.27 ||

స వృత్ర ఇవ వజ్రేణ ఫేనేన నముచిర్యథా |
బలో వేంద్రాశనిహతో నిపపాత హతః ఖరః || 3.30.28 ||

ఏతస్మిన్నంతరే దేవాశ్చారణైః సహ సంగతాః |
దుందుభీశ్చాభినిఘ్నంతః పుష్పవర్షం సమంతతః || 3.30.29 ||

రామస్యోపరి సంహృష్టా వవర్షుర్విస్మితాస్తదా |
అర్థాధికముహూర్తేన రామేణ నిశితైః శరైః || 3.30.30 ||

చతుర్దశ సహస్రాణి రక్షసాం కామరూపిణాం |
ఖరదూషణముఖ్యానాం నిహతాని మహామృధే || 3.30.31 ||

అహో బత మహాత్కర్మ రామస్య విదితాత్మనః |
అహో వీర్యమహో దార్ఢ్యం విష్ణోరివ హి దృశ్యతే || 3.30.32 ||

ఇత్యేవముక్త్వా తే సర్వే యయుర్దేవా యథాగతం |
తతో రాజర్షయః సర్వే సంగతాః పరమర్షయః || 3.30.33 ||

సభాజ్య ముదితా రామం సాగస్త్యా ఇదమబ్రువన్ |
ఏతదర్థం మహాతేజా మహేంద్రః పాకశాసనః || 3.30.34 ||

శరభంగాశ్రమం పుణ్యమాజగామ పురందరః |
ఆనీతస్త్వమిమం దేశముపాయేన మహర్షిభిః || 3.30.35 ||

ఏషాం వధార్థం శత్రూణాం రక్షసాం పాపకర్మణాం |
తదిదం నః కృతం కార్యం త్వయా దశరథాత్మజ || 3.30.36 ||

స్వధర్మం ప్రచరిష్యంతి దండకేషు మహర్షయః |
ఏతస్మిన్నంతరే వీరో లక్ష్మణః సహ సీతయా || 3.30.37 ||

గిరిదుర్గాద్ వినిష్క్రమ్య సంవివేశాశ్రమే సుఖీ |
తతో రామస్తు విజయీ పూజ్యమానో మహర్షిభిః || 3.30.38 ||

ప్రవివేశాశ్రమం వీరో లక్ష్మణేనాభిపూజితః |
తం దృష్ట్వా శత్రుహంతారం మహర్షీణాం సుఖావహం || 3.30.39 ||

బభూవ హృష్టా వైదేహీ భర్తారం పరిషస్వజే |
ముదా పరమయా యుక్తా దృష్ట్వా రక్షోగణాన్ హతాన్ |
రామం చైవావ్యయం దృష్ట్వా తుతోష జనకాత్మజా || 3.30.40 ||

తతస్తు తం రాక్షససంఘమర్దనం
సంపూజ్యమానం ముదితైర్మహాత్మభిః |
పునః పరిష్వజ్య ముదాన్వితాననా
బభూవ హృష్టా జనకాత్మజా తదా || 3.30.41 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే త్రింశః సర్గః ||